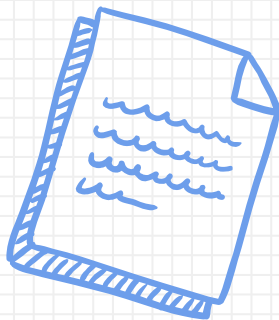

КООРДИНАТИ І ВЕКТОРИ

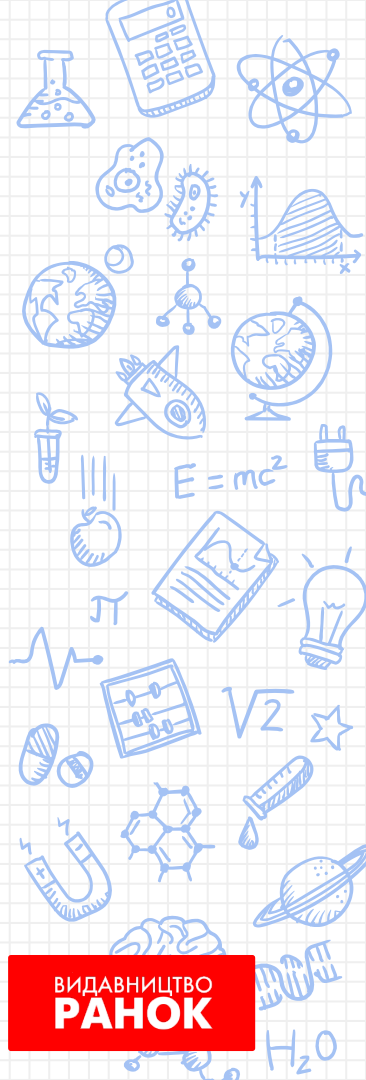
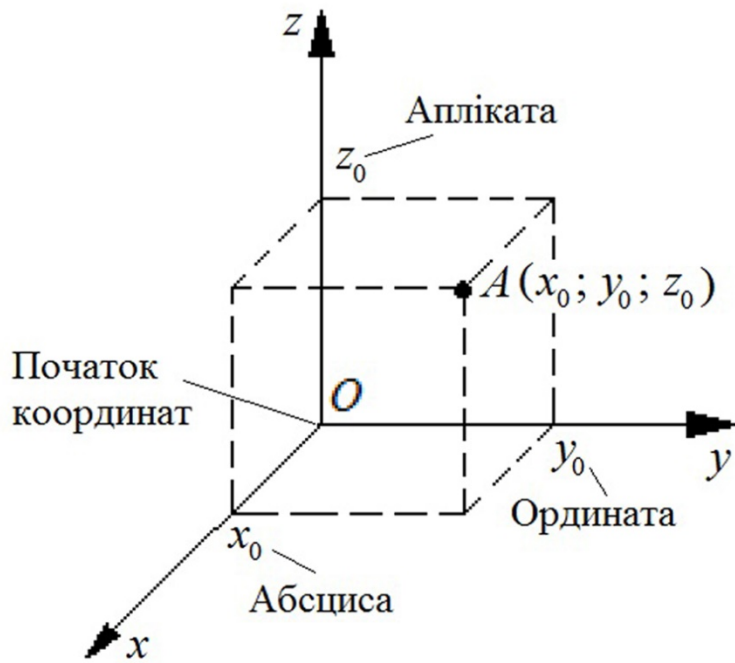

Опишіть будову прямокутної системи координат у просторі.

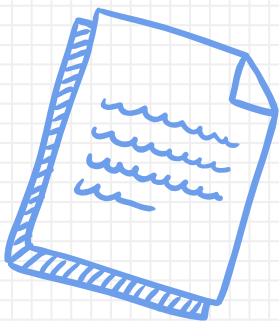

Прямокутна система координат у просторі

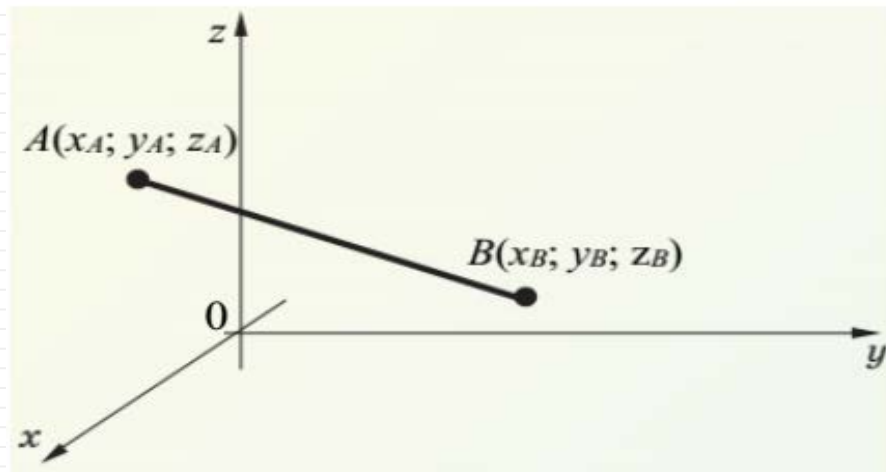

Запишіть формулу для обчислення відстані між двома точками.

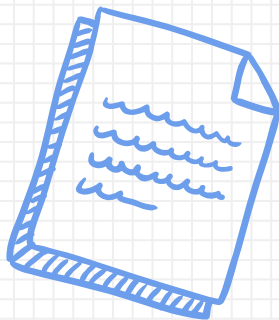
Відстань між двома точками

$$AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2 + (z_B - z_A)^2}$$

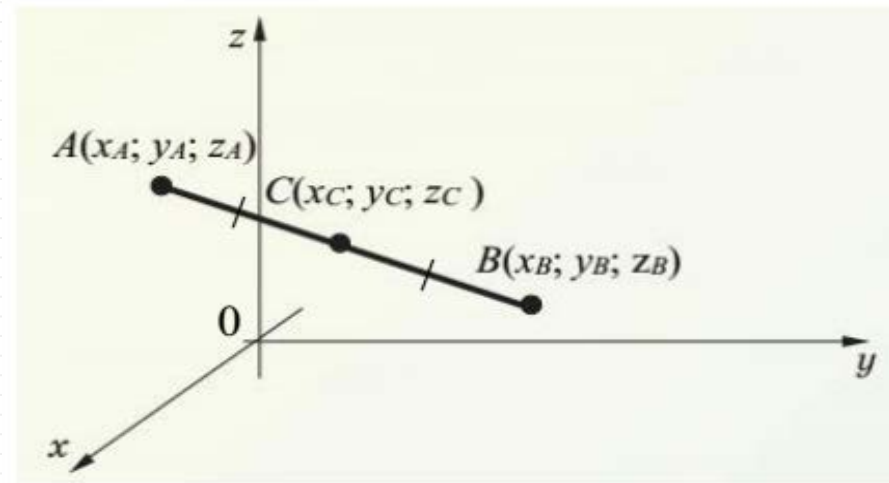

Запишіть формули для знаходження координат
середини відрізка.

Координати середини відрізка

$$x_C = \frac{x_A + x_B}{2}; y_C = \frac{y_A + y_B}{2}; z_C = \frac{z_A + z_B}{2}$$

Сформулюйте означення вектора.

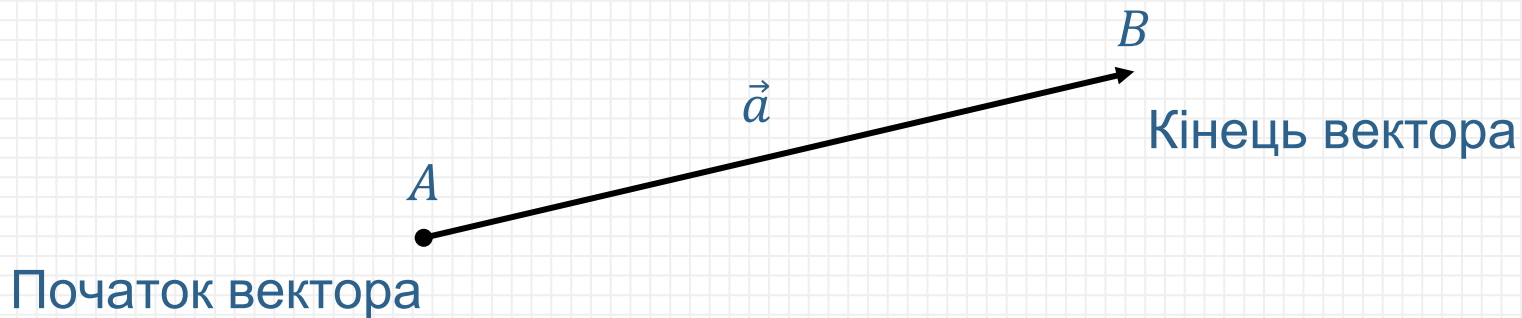

Сформулюйте означення модуля
(абсолютної величини, довжини) вектора.

Вектором називають напрямлений відрізок.

Модуль (абсолютна величина, довжина) вектора — довжина відрізка, що його зображує.

$$|\overrightarrow{AB}| = AB$$

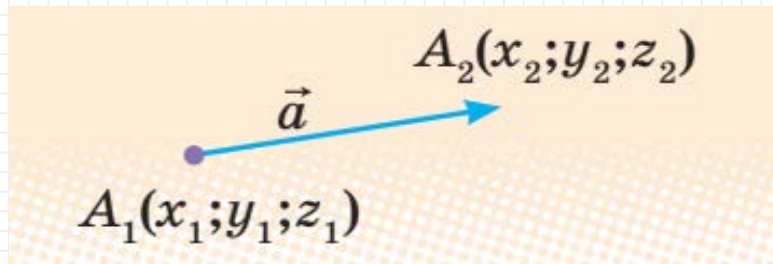
Як знайти координати вектора,
якщо відомі координати його початку і кінця?

Як знайти модуль вектора,
якщо відомі його координати?

Координати вектора в просторі

$$\overrightarrow{A_1 A_2}(x_2 - x_1; y_2 - y_1; z_2 - z_1)$$

Модуль вектора

$$|\vec{a}| = \sqrt{a_1^2 + a_2^2 + a_3^2}$$

Сформулюйте означення:

 колінеарних векторів;

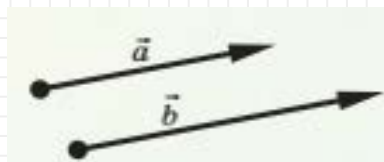
 співнаправлених векторів;

 протилежно напрямлених векторів.

Колінеарні ($\vec{a} \parallel \vec{b}$) – вектори, що лежать на паралельних прямих або на одній прямій

Співнапрямлені ($\vec{a} \uparrow\uparrow \vec{b}$)

Протилежно напрямлені ($\vec{a} \uparrow\downarrow \vec{b}$)

Рівні

$$\vec{a} = \vec{b} \Leftrightarrow \begin{cases} \vec{a} \uparrow\uparrow \vec{b}, \\ |\vec{a}| = |\vec{b}| \end{cases}$$

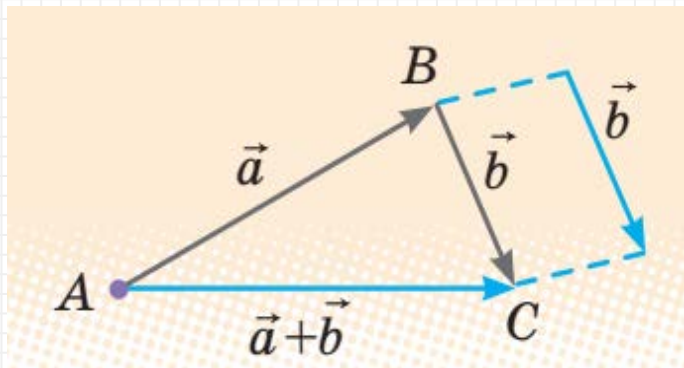
Як знайти суму і різницю двох векторів?

Знаходження суми векторів

Правило трикутника

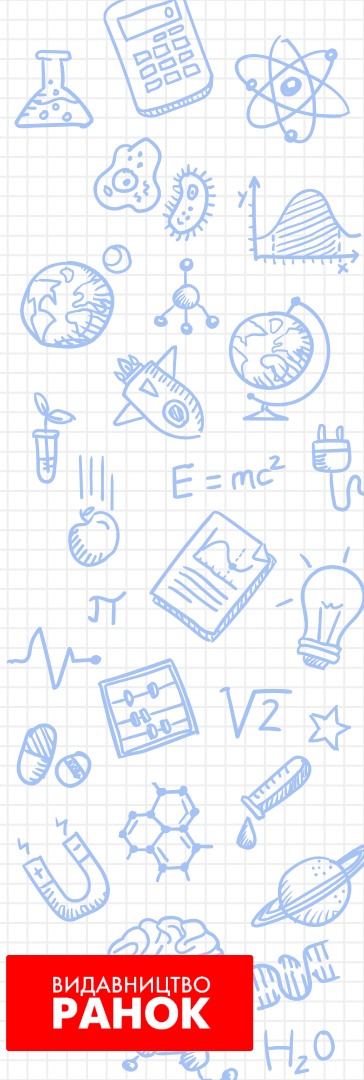
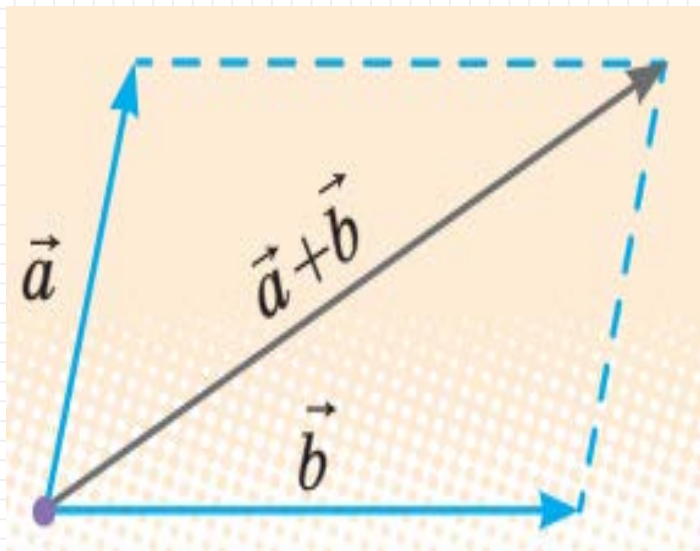
$$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AC}$$

Знаходження суми векторів

Правило паралелограма

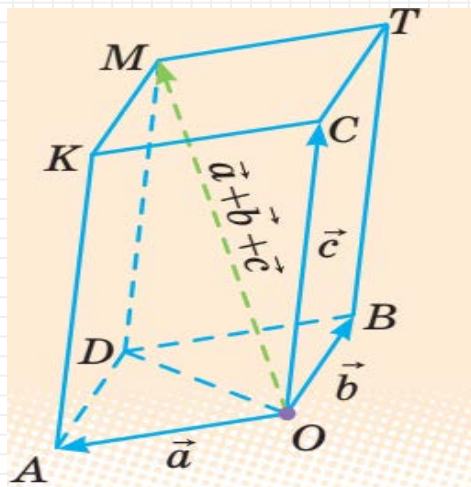

Знаходження суми векторів

Правило паралелепіпеда

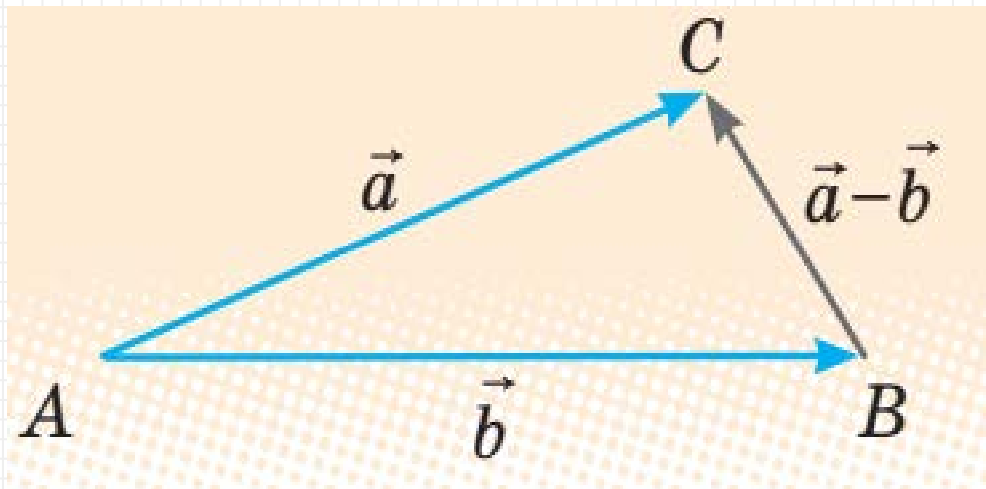

$$\overrightarrow{OM} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC}$$

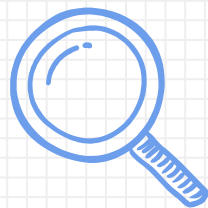
Знаходження різниці двох векторів

$$\vec{AC} - \vec{AB} = \vec{BC}$$

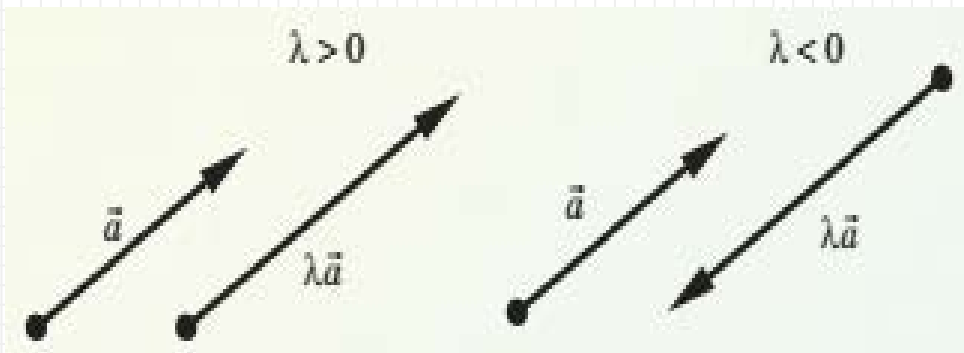

Як виконати множення вектора на число?

Множення вектора на число

При $\lambda > 0$ вектор $\lambda\vec{a}$ і вектор $\vec{a}$ однаково напрямлені.

При $\lambda < 0$ вектор $\lambda\vec{a}$ і вектор $\vec{a}$ протилежно напрямлені.

$$|\lambda\vec{a}| = |\lambda| \cdot |\vec{a}|$$

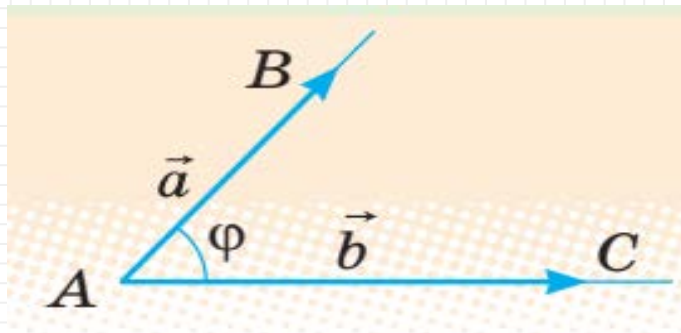

Що таке скалярний добуток векторів?

Скалярний добуток векторів

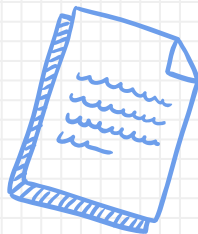

Скалярний добуток векторів дорівнює добутку їх довжин на косинус кута між ними:

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cdot \cos \varphi$$

Запишіть формули для виконання операцій
над векторами, заданими координатами.

Операції над векторами в координатній формі

Якщо $\vec{a}(a_1; a_2; a_3)$ і $\vec{b}(b_1; b_2; b_3)$, то:

📌 сума векторів: $\vec{a} + \vec{b} = \vec{c}(a_1 + b_1; a_2 + b_2; a_3 + b_3)$

📌 різниця векторів: $\vec{a} - \vec{b} = \vec{c}(a_1 - b_1; a_2 - b_2; a_3 - b_3)$

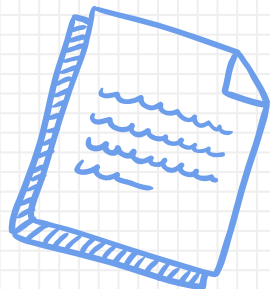
📌 множення вектора на число: $\lambda \cdot \vec{a} = \vec{p}(\lambda a_1; \lambda a_2; \lambda a_3)$

📌 скалярний добуток векторів: $\vec{a} \cdot \vec{b} = a_1 \cdot b_1 + a_2 \cdot b_2 + a_3 \cdot b_3$

Сформулюйте означення руху в просторі.

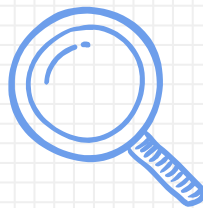
Рух — це перетворення, при якому зберігаються відстані між точками фігури (якщо X і Y — дві довільні точки фігури, а X' і Y' — відповідні точки, одержані після перетворення руху, то $XY = X'Y'$).

Які точки простору називають симетричними:

 відносно точки;

 відносно прямої;

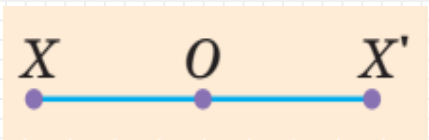
 відносно площини?

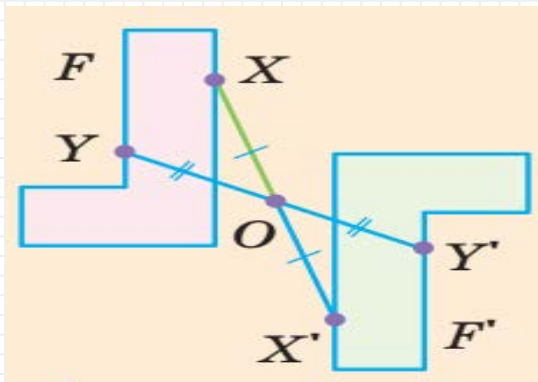

Симетрія відносно точки

Точки X і X' простору називають симетричними відносно точки O , яку називають центром симетрії, якщо точка O є серединою відрізка XX' .

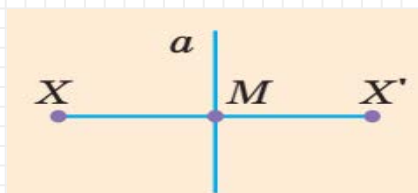
$$OX = OX'$$

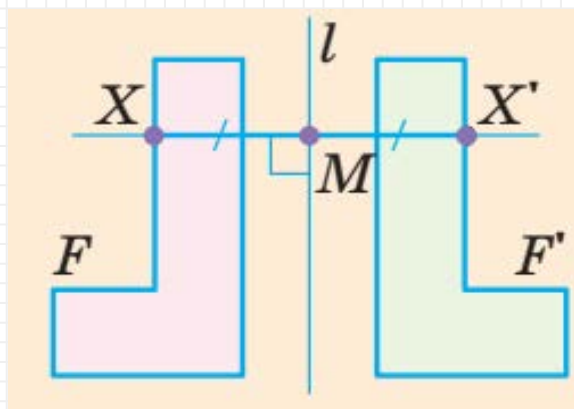

Симетрія відносно прямої

Точки X і X' простору називають симетричними відносно прямої a , яку називають віссю симетрії, якщо пряма a проходить через середину відрізка XX' і перпендикулярна до цього відрізка.

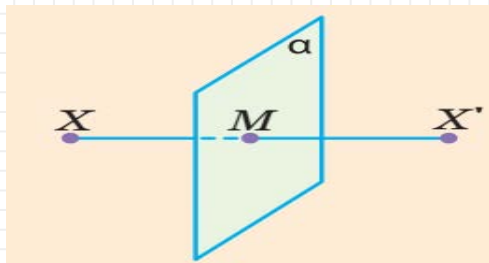
$$XX' \perp a, XM = MX'$$

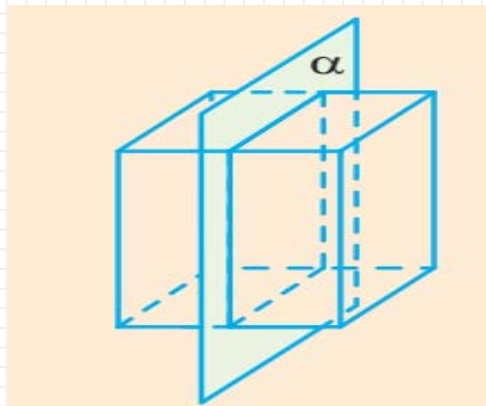

Симетрія відносно площини

Точки X і X' у просторі називаються симетричними відносно площини α , яку називають площиною симетрії, якщо ця площина проходить через середину відрізка XX' і перпендикулярна до нього.

$$XX' \perp \alpha, XM = MX'$$

Запишіть координати точки, симетричної
точці $A(x; y; z)$ відносно:

 початку координат;

 площини xOy ;

 площини xOz ;

 площини yOz .

Координати точки, симетричної точці

$A(x; y; z)$ відносно:

початку координат	площини xOy	площини xOz	площини yOz
$(-x; -y; -z)$	$(x; y; -z)$	$(x; -y; z)$	$(-x; y; z)$

Бажаю успіхів!

